

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z BIOLOGIA DLA KLASY 7 – OCENA ŚRÓDROCZNA

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- wymienia poziomy organizacji ciała człowieka;
- określa podstawowe funkcje skóry, szkieletu i mięśni;
- podaje zasady higieny skóry i przykłady chorób skóry;
- rozpoznaje podstawowe elementy budowy szkieletu i układu mięśniowego;
- podaje przykłady połączeń kości;
- wymienia narządy układu pokarmowego i podstawowe składniki pokarmowe;
- przedstawia źródła witamin, składników mineralnych i rolę wody;
- wyjaśnia ogólnie rolę enzymów w trawieniu;
- wymienia czynniki wpływające na potrzeby pokarmowe człowieka;
- podaje konsekwencje niewłaściwego odżywiania;
- wymienia choroby układu pokarmowego oraz podstawowe zasady profilaktyki;
- wymienia składniki krwi, funkcje układu krążenia, elementy układu krwionośnego;
- rozpoznaje serce i określa jego położenie;
- podaje zasady profilaktyki chorób układu krwionośnego;
- wymienia narządy układu limfatycznego;
- wyjaśnia, czym jest odporność i antygen;
- wymienia przykłady szczepień obowiązkowych i drogi zakażenia HIV.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- podaje przykłady narządów wchodzących w skład poszczególnych układów;
- rozpoznaje elementy budowy skóry, kości, stawów i mięśni na schematach;
- opisuje podstawowe funkcje warstw skóry i rodzajów tkanek;
- określa rolę szkieletu w krwiotworzeniu i magazynowaniu wapnia;
- rozróżnia kości o różnych kształtach oraz stawy (zawiasowy, kulisty);
- przedstawia rolę różnych rodzajów mięśni;
- opisuje negatywny wpływ dopingu na zdrowie;
- lokalizuje narządy układu pokarmowego;
- wskazuje źródła białek, tłuszczów i cukrów;
- wykrywa skrobię w produktach spożywczych;
- opisuje rolę witamin i soli mineralnych oraz skutki ich niedoborów;
- przedstawia miejsca trawienia związków organicznych;
- wyjaśnia związek wartości energetycznej produktów z potrzebami organizmu;
- wymienia wady postawy oraz sposoby ich zapobiegania;
- podaje przykłady chorób krwi i układu krwionośnego;
- rozpoznaje elementy budowy układu krążenia i serca;
- podaje przykłady odporności wrodzonej i nabytej;
- wymienia narządy podlegające transplantacji.

OCENA Dобра

Uczeń:

- opisuje hierarchiczną budowę organizmu człowieka i współpracę układów;
- charakteryzuje warstwy skóry;
- opisuje funkcje stawów i tkanek budujących układ ruchu;
- porównuje rodzaje tkanki mięśniowej;
- przedstawia pozytywny wpływ aktywności fizycznej na zdrowie;
- analizuje skład produktów spożywczych na podstawie etykiet;
- wyjaśnia rolę wątroby i trzustki w trawieniu;
- interpretuje piramidę zdrowego żywienia;
- określa przyczyny i skutki otyłości, przejadania się oraz nadmiernego odchudzania;
- określa rolę osocza, erytrocytów, leukocytów i płytek krwi;
- rozpoznaje kierunek przepływu krwi w układzie krwionośnym;
- opisuje budowę serca (przedsionki, komory, zastawki);
- opisuje rodzaje odporności (czynna/bierna, naturalna/sztuczna);
- przedstawia znaczenie przeszczepów i konflikt serologiczny.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- analizuje współdziałanie układów w organizmie;
- planuje i przeprowadza doświadczenia dotyczące skóry i układu ruchu;
- wykazuje związek budowy kości i stawów z ich funkcją;
- wyjaśnia budowę chemiczną kości i jej wpływ na właściwości;
- porównuje funkcjonowanie różnych rodzajów mięśni;
- uzasadnia potrzebę aktywności fizycznej i profilaktyki wad postawy;
- wyjaśnia rolę białek, tłuszczów, cukrów, witamin i soli mineralnych w organizmie;
- analizuje skutki niewłaściwej suplementacji;
- planuje doświadczenia związane z trawieniem;
- analizuje skutki niewłaściwego odżywiania, anoreksji i bulimii;
- analizuje związek budowy i funkcjonowania naczyń krwionośnych;
- wyjaśnia etapy pracy serca, puls i ciśnienie krwi;
- uzasadnia konieczność badań kontrolnych;
- porównuje skład krwi, limfy i płynu tkankowego;
- opisuje funkcje narządów układu odpornościowego oraz mechanizmy odporności swoistej.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- samodzielnie planuje, przeprowadza i dokumentuje doświadczenia biologiczne;
- formułuje rozbudowane wnioski na podstawie wyników badań;
- wyjaśnia w sposób pogłębiony zależności między budową a funkcją układów organizmu;
- analizuje procesy trawienia i metabolizmu w szerokim ujęciu;
- samodzielnie konstruuje piramidę zdrowego żywienia i ocenia ją krytycznie;
- analizuje społeczne i zdrowotne konsekwencje chorób związanych z odżywianiem;
- wyjaśnia szczegółowo mechanizmy krążenia krwi oraz zmiany parametrów fizjologicznych pod wpływem wysiłku;
- opisuje etapy powstawania blaszek miażdżycowych oraz ryzyko chorób serca;
- analizuje zaawansowane mechanizmy odporności i odrzucania przeszczepów;
- szczegółowo omawia konflikt serologiczny i zasady zgodności tkankowej;
- stosuje wiedzę biologiczną do interpretacji złożonych problemów zdrowotnych.